

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/287/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414210050
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6414210050.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky Y. K., nar. XX.X.XXXX, bytom J. I. XXX, XXX XX J. I., proti odporcovi POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku a o návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4C 131/2014-63 zo dňa 04. 02. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, vydaný pod sp. zn. SR 01899/14 dňa 24. 07. 2014. Zároveň okresný súd odložil vykonateľnosť rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava sp. zn. SR 01899/14 zo dňa 24. 07. 2014. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, čo odôvodnil tým, že navrhovateľka mala vo veci úspech, avšak trovy konania si neuplatňovala.

V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol: „Žalobkyňa podala na Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 13.8.2014 žalobu, v ktorej navrhovala, aby súd zrušil rozsudok uvedený vo výroku tohto rozhodnutia a odložil vykonateľnosť a to z toho dôvodu, že Rozhodcovský súd rozhodol na základe rozhodcovskej doložky, ktorú považuje za neplatnú a pri prejednávaní a rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľov.

Žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť a to z toho dôvodu, že rozhodcovskú zmluvu považuje za platnú, žalobkyňu považuje za podnikateľa a vzťah z úveru za obchodno právny vzťah a zároveň namietal miestnu príslušnosť súdu.

Vzhľadom na námietku žalovaného, súd skúmal miestnu príslušnosť. Okresný súd Žiar nad Hronom zistil, že ide o spor so spotrebiteľskej zmluvy, žalobkyňa má bydlisko v obvode Okresného súdu Žiar nad Hronom a preto v zmysle § 87 písm.f je príslušný na konanie Okresný súd Žiar nad Hronom a preto nebol dôvod postúpiť vec inému súdu v zmysle § 105 ods. 2 O. s. p.

Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil a preto súd konal v jeho neprítomnosti, aj keď zostal nečinný (§ 101 ods. 2 O. s. p.).

Z vykonaného dokazovania a to vylúčením žalobkyne a z listinných dôkazov nie je sporné, že Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. v konaní spisovej značky SR 01899/14 vydal dňa 24.7.2014 rozsudok, v ktorom zaviazal žalovanú zaplatiť istinu, zmluvnú pokutu, trovy konania a to všetko zo Zmluvy o úvere č. 601600044, na základe ktorej boli poskytnuté finančné prostriedky

žalobkyni vo výške 400 €. Nie je sporné, že tento predmetný rozsudok bol žalobkyni doručený 1.8.2014 a žalobkyňa podala žalobu na zrušenie tohto rozsudku na Okresnom súde Žiar nad Hronom dňa 13.8.2014.

Žalobu o zrušení rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku (§ 41 ods. 1 Zákona číslo 244/2002 Zbierky zákonov o rozhodcovskom konaní).

Z vykonaného dokazovania má súd za dokázané, že žalobkyňa žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podala v zákonom uvedenej lehote.

Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm.c) a ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (§ 40 ods. 1 písm.j).

Žalobkyňa poukazovala na to, že Rozhodcovská zmluva, ktorú uzatvorila so žalovaným dňa 7.12.2011 je neplatná z toho dôvodu, že nemala možnosť túto individuálne uzatvoriť, bola jej predložená ako kopa papierov spolu s úverom a ako spotrebiteľa ju znevýhodňuje a vytvára nevýhodné podmienky. Z obsahu rozhodcovskej zmluvy (čl.9) má súd za dokázané, že táto rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na samostatnom formulári, mala súvis k uzatvorenej Úverovej zmluve 601600044 a v tejto rozhodcovskej zmluve sa účastníci dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy budú riešiť buď Stálym rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky. Nemožno súhlasiť so žalobkyňou, že by nebola táto zmluva individuálne dojednaná a aj keď bola na formulári, jednotlivé ustanovenia mohli byť individuálne dojednané. Nemožno súhlasiť s názorom žalobkyne, že nevedela čo podpisuje, bola jej predložená hromada papierov a to z toho dôvodu, že je plne právne spôsobilá a musí niesť aj zodpovednosť za uzatvorenie zmluvy, ktorú overuje svojim podpisom. Rozhodcovská zmluva nespôsobuje nevyváženosť v právach a v povinnostiach medzi účastníkmi, pretože len rieši spory, ktoré vznikajú zo zmluvy o úvere.

Žalobkyňa poukazovala aj na dôvody uvedené v § 40 ods. 1 písm.j, že pri rozhodovaní boli porušené Všeobecné záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Žalovaný sa bránil tým, že zmluva o úvere je obchodno právny vzťahom, bola uzatvorená pre povolanie a samotný rozsudok vychádza z odôvodnenia z toho, že sa jedná o absolútny obchodný vzťah v zmysle § 261 ods. 3 písm.d Obchodného zákonníka.

Z obsahu samotnej zmluvy o úvere (čl.8) je dokázané, že žalobkyňa zaškrtila položku poskytnutia finančných prostriedkov na povolanie. Zmluva bola uzavretá v roku 2011. Z predložených listinných dôkazov je dokázané, že žalobkyňa je ťažko fyzicky postihnutá, má starobný dôchodok, ktorý brala už v čase poskytnutia úvere a preto zaškrtnutá kolonka povolanie je len formálnym znakom, ktorý neodráža skutočný stav veci. V čase poskytnutia úveru teda sa jednálo o spotrebiteľský úver nie o obchodno právny vzťah medzi účastníkmi, tak ako to uvádzal rozhodcovský rozsudok.

Rozhodcovské konanie prebieha často bez účasti spotrebiteľov. Veritelia často zámerne vyberajú rozhodcovské orgány, ktoré sa nachádzajú ďaleko od miesta bydliska spotrebiteľov. K spotrebiteľom v rámci rozhodcovského konania sa pristupuje rovnako ako k podnikateľským subjektom a pri rozhodnutiach sa neprihliada na predpisy o ochrane spotrebiteľa. Odporúčania Európskej komisie o mimosúdnom urovnaní spotrebiteľských sporov, ako aj návrh Európskej komisie na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení a dopĺňa nariadenie (ES č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (smernica o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov) vylučuje mimosúdne riešenie sporov na úrovni spotrebiteľských sporov. Žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala slobodnú možnosť súhlasu alebo nesúhlasu s predložením sporu rozhodcovskému orgánu, konanie nebolo transparentné a náklady naň neboli primerané. Žalobkyňa nemala právo na vypočutie a preto je súd toho názoru, že pri rozhodovaní boli porušené Všeobecné záväzné právne predpisy na ochranu práva spotrebiteľa a preto je tu dôvod pre zrušenie rozsudku uvedené v § 40 ods. 1 písm.j. Z týchto dôvodov súd rozhodcovský rozsudok zrušil.

Ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť (§ 40 ods. 2.). Vzhľadom na to, že napadnutý rozsudok je právoplatný a teda vykonateľný, vzniká dôvodná obava z výkonu rozhodnutia formou exekúcie a preto súd vykonateľnosť rozhodnutia odložil.

Žalobkyňa mala vo veci úspech, trovy konania si neuplatňovala a preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu sa odporca v podaní zo dňa 23. 02. 2015 odvolal a v odvolaní uviedol, že proti rozsudku okresného súdu podáva v zákonom stanovenej 15- dňovej lehote odvolanie, pretože v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f/ zák. č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte len OSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. b/ OSP a tiež preto, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f/ OSP (poznámka odvolacieho súdu zrejme mal na mysli odporca ust. § 205 ods. 2 písm. h/ OSP, ktoré upravuje situáciu, keď rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

K jednotlivým dôvodom odvolania odporca v odvolaní ďalej uviedol, že dňa 10. 11. 2014 zaslal na okresný súd vyjadrenie k žalobe, obsahom ktorého bola okrem iného námietka miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Žiar nad Hronom podľa ust. § 105 ods. 1 OSP, ktorú odporca vzniesol pri prvom úkone, ktorý mu patril. Odporcovi bolo doručené predvolanie na pojednávanie vo vyššie uvedenej veci pred Okresným súdom Žiar nad Hronom dňa 04. 02. 2015 o 8,00 hod.. Odporca svoju neúčast' na predmetnom pojednávaní riadne a včas ospravedlnil a to s prihliadnutím na skutočnosť, že dňa 10. 11. 2014 vzniesol námietku nepríslušnosti Okresného súdu Žiar nad Hronom, o ktorej nebolo do termínu pojednávania rozhodnuté a z dôvodu zachovania princípu hospodárnosti konania žiadal pojednávanie odročiť až do právoplatného rozhodnutia o ním vznesenej námietke miestnej nepríslušnosti. Dňa 11. 02. 2015 bol odporcovi doručený rozsudok, ktorým okresný súd vo veci samej rozhodol, pričom do termínu pojednávania, na ktorom okresný súd vyhlásil rozsudok, o vznesenej námietke nepríslušnosti nerozhodol. Pokiaľ ide o tvrdenie odporcu, že konanie pred súdom prvého stupňa má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. b/ OSP, odporca v odvolaní uviedol, že je presvedčený, že okrem toho, že mu bola súdom prvého stupňa odňatá možnosť konať pred súdom, tak konanie má inú vadu, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nakoľko je presvedčený, že vo veci rozhodol síce vecne, avšak nie miestne príslušný súd a tiež má za to, že nie sú splnené podmienky, za ktorých môže súd konať. Zdôraznil, že Občiansky súdny poriadok podmienky konania síce výslovne nevypočítava, avšak z citovaného ustanovenia možno vyvodit', že procesnými podmienkami je nutné rozumieť také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené. V danej veci okresný súd vo veci konal napriek nedostatku miestnej nepríslušnosti, ktorú odporca namietal. Tým došlo podľa odporcu k porušeniu čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého účastník konania má právo, aby vo veci rozhodoval zákonný sudca. Odporca v odvolaní ďalej okresnému súdu vytkol nepreskúmateľnosť odôvodnenia jeho rozhodnutia, nakoľko z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu, nie je podľa odporcu zrejmé, akými úvahami sa súd riadil a aké ustanovenia právnych predpisov na daný skutkový stav aplikoval. V závere odvolania odporca navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom odvolaním odporcu podľa ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil; podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Po preskúmaní veci odvolací súd uvádza, že odporca vzniesol námietku nepríslušnosti Okresného súdu Žiar nad Hronom v podaní zo dňa 10. 11. 2014, ktorým sa vyjadril k návrhu na začatie konania. V rámci vznesenej námietky miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Žiar nad Hronom argumentoval odporca tým, že navrhovateľke nemožno priznať postavenie spotrebiteľa, preto je pre konanie o návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku daná výlučná miestna príslušnosť podľa sídla rozhodcovského súdu, a teda miestne príslušným súdom je podľa odporcu Okresný súd Bratislava IV. Okresný súd Žiar nad Hronom nepovažoval odporcom vznesenú námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu

Žiar nad Hronom za dôvodnú a nariadil na deň 04. 02. 2015 vo veci pojednávanie; predvolanie na pojednávanie bolo odporcovi podľa potvrdenia o doručení zásielky (doručenky) doručené dňa 17. 12. 2014. V podaní zo dňa 03. 02. 2015, t. j. deň pred nariadeným termínom pojednávania odporca svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil a žiadal o odročenie pojednávania, čo odôvodnil tým, že okresný súd Žiar nad Hronom nerozhodol o námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Žiar nad Hronom, vznesenej odporcom v podaní zo dňa 10. 11. 2014. Okresný súd nepovažoval ospravedlnenie neúčasti odporcu na pojednávaní nariadenom na deň 04. 12. 2015 a jeho žiadosť o odročenie pojednávania v zmysle ust. § 119 ods. 1 OSP za dôvodné, vo veci konal a na pojednávaní dňa 04. 02. 2015 bez účasti odporcu rozhodol, v dôsledku čoho odňal odporcovi, podľa odporcu, možnosť konať pred súdom.

Po preskúmaní veci z hľadiska uvedenej odvolacej námietky odporcu odvolací súd uvádza, že uvedeným postupom okresný súd neodňal odporcovi možnosť konať pred súd, pretože o námietke miestnej nepríslušnosti nemusí okresný súd v prípade, že dospeje k záveru, že nie je vznesená dôvodne, samostatným uznesením rozhodnúť. Z postupu okresného súdu je zrejmé, že okresný súd nepovažoval námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Žiar nad Hronom za dôvodnú (prečo, vysvetlil v odôvodnení svojho rozsudku). V nadväznosti na záver o nedôvodnosti námietky miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Žiar nad Hronom, nepovažoval okresný súd dôvody odporcu na odročenie pojednávania správne za dôležité v zmysle ust. § 119 ods. 1 OSP, preto ak vo veci konal v neprítomnosti odporcu, nepostupoval v rozpore s príslušnými zákonnými procesnými pravidlami a teda neodňal odporcovi možnosť konať pred súdom, čo znamená, že uvedená odvolacia námietka odporcu nie je dôvodná. Za dôvodnú ale považuje odvolací súd odvoláciu námietku odporcu týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu, pretože odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu nespĺňa zákonom vyžadované požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia (ust. § 157 ods. 2 OSP) a to z toho dôvodu, že nie je presvedčivé a zreteľné, keďže okresný súd na jednej strane, tak ako to vyplýva z odôvodnenia rozsudku, nepovažoval dôvody navrhovateľky na zrušenie rozhodcovského rozsudku za opodstatnené a na strane druhej predmetný rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 01899/14 zo dňa 24. 07. 2014 zrušil s poukazom na ust. § 40 ods. 1 písm. j) zák. č. 244/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2014 konštatujúc, že navrhovateľka nebola v konaní pred rozhodcovským súdom vypočutá a preto boli podľa okresného súdu porušené všeobecne záväzné predpisy na ochranu spotrebiteľa (ktoré konkrétne všeobecne záväzné predpisy na ochranu spotrebiteľa boli v danom prípade porušené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku neuviedol). Kontraproduktívne k uvedenému záveru odložil okresný súd vykonateľnosť predmetného rozhodcovského rozsudku, pričom vo výroku rozsudku nevymedzil čas, do ktorého vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odkladá. Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku je v dôsledku uvedených skutočností rozporuplné, nepresvedčivé, nie je z jeho obsahu jasne a zreteľne zrejmé, prečo okresný súd v konečnom dôsledku rozhodol, tak ako rozhodol a teda odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu je nepreskúmateľný.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia vrátil vec okresného súdu na ďalšie konanie, pretože odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nespĺňa zákonom vyžadované predpoklady riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia možno považovať v zmysle ustálenej judikatúry NS SR za odňatie možnosti konať pred súdom. V rámci ďalšieho konania okresný súd vec opätovne prejedná a vo veci rozhodne, pričom sa riadne vysporiada s dôvodmi a zákonnými podmienkami na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov s prihliadnutím k tomu, že odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku je bez právneho významu súčasne so zrušením rozhodcovského rozsudku, pretože to obchádza zmysel a význam ust. § 40 ods. 3 cit. zákona, kde sa uvádza, že súd, ktorý rozhoduje (nie rozhodne) o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť; v novom rozhodnutí o veci rozhodne okresný súd v zmysle ust. § 224 ods. 3 OSP aj o trovách tohto odvolacieho konania.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.